

Minister Finansów

Warszawa, 3 lipca 2025 roku

Sprawa: Ustawa zmieniająca ustawę o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, ustawę o finansach publicznych oraz ustawę o dostępie do informacji publicznej (UD197)
Znak sprawy: BZP3.022.1.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w związku z pismem VII.520.14.2021.AK z 26 maja 2025 r. dotyczącym uwag zgłoszonych do projektu ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw i ustawę o finansach publicznych (UD197), informuję co następuje.

Odnosząc się do uwagi dotyczącej zasadności przyjęcia zaproponowanego progu wartościowego umów w wysokości 10 000 zł (bez VAT), wskazujemy, że na obecnym etapie procesu legislacyjnego nie jest przesądzone, aby taki próg kwotowy został przyjęty w ostatecznym kształcie projektowanych zmian.

Tak jak podkreśliliśmy zarówno w OSR, jak i w uzasadnieniu do projektu, wskazany próg jest wyłącznie punktem wyjścia do dalszych prac legislacyjnych.

W dokumentach tych wymieniliśmy argumenty, które były podstawą wskazania takiego progu, tj.:

- 1) prośby jednostek sektora finansów publicznych o podniesienie progu w celu ograniczania kosztów operacyjnych wdrożenia rejestru;
- 2) praktyka innych państw, w których funkcjonują podobne rozwiązania;
- 3) analiza progu „bagatelności” wynikająca z funkcjonujących w porządku prawnym przepisów.

Zgodnie z naszymi założeniami planowane zmiany prawne związane z funkcjonowaniem Centralnego Rejestru Umów JSFP mają nie tylko usprawnić dostęp do informacji, ale przede wszystkim uprościć obowiązujące regulacje. Celem projektu jest stworzenie ram prawnych, które będą zrozumiałe i przystosowane do

możliwości wszystkich jednostek sektora finansów publicznych niezależnie od ich wielkości czy poziomu przygotowania organizacyjnego.

Zdajemy sobie sprawę, że kwestia progu kwotowego odnoszącego się do obowiązku związanego z rejestrem budzi największe rozbieżności między zainteresowanymi stronami. W ramach uzgodnień międzyresortowych nie zostały nam zgłoszone przez resorty uwagi w tym kontekście, co wydaje się świadczyć o uznaniu zasadności przedstawionej przez nas argumentacji. Uwzględniając jednak uwagi zgłoszone przez inne podmioty w ramach opiniowania i konsultacji publicznych, widzimy, że oczekiwania w tej kwestii nadal pozostają rozbieżne.

Spośród 66 podmiotów, do których skierowano pismo informujące o uruchomieniu etapu uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji publicznych naszego projektu, tylko Instytut Finansów i Sieć Obywatelska Watchdog Polska wyraziły jednoznaczny sprzeciw wobec propozycji progu kwotowego. Większość podmiotów nie odniosła się do tej kwestii, co sugeruje brak wątpliwości w tym kontekście.

Kwestię tej rozbieżności dostrzegamy od dawna. Między innymi dlatego zapytaliśmy uczestników konferencji „Centralny Rejestr Umów JSFP jako narzędzie jawności życia publicznego. Plany i Wyzwania” o opinię w sprawie wysokości zaproponowanego progu kwotowego umów. Z analizy otrzymanych odpowiedzi na pytanie dotyczące tej kwestii wynika, że 64% respondentów uważa, że zaproponowany próg jest odpowiedni, 27% wypełniających tę ankietę jest zdania, że próg 10 000 zł jest za niski, a 9% ankietowanych, że za wysoki.

W świetle powyższego, kwota, od której zależeć będzie obowiązek publikacji danych o umowach, powinna być kompromisem pomiędzy skrajnymi oczekiwaniami. Rozumiejąc stanowisko strony społecznej, projektodawca nie może pominąć zdania innych zainteresowanych stron. Państwa głos w tej kwestii zostanie rozważony, podobnie jak argumenty przedstawiane przez pozostałe strony zainteresowane funkcjonowaniem tego rejestru.

Odnosząc się do przywołanych w piśmie wyników analiz przeprowadzonych przez Instytut Finansów Publicznych, z których nota bene nie wynika na jakiej próbie jednostek zostały przeprowadzone, nie negujemy tezy, że liczba zawartych umów o wartości do 10 tys zł jest zdecydowanie większa od liczby umów o wartości powyżej tej wartości. Biorąc jednak pod uwagę cel realizacji Centralnego Rejestru Umów JSFP warto zastanowić się czy dla weryfikacji zasadności wydatkowania środków publicznych istotna jest wyłącznie liczba umów czy może istotne jest posiadanie informacji o tych umowach, które prezentują pełniejszy obraz celów wydatkowania większości środków publicznych..

Bazując na danych przedstawionych w [Sprawozdaniu Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2023 roku](#), można wyciągnąć następujące wnioski:

- 1) wzrosła wartość zamówień o najwyższej wartości;
- 2) wartość zamówień klasycznych, których wartość była mniejsza niż 130 000 złotych stanowiła około 7% wartości wszystkich zamówień udzielonych

w 2023 roku. Trzeba w tym miejscu podkreślić, że odsetek ten uwzględnia także zamówienia o wartości powyżej 10 tys. zł.

Dokonanie analizy wartościowej umów, które potencjalnie będą objęte obowiązkiem upubliczniania informacji w Centralnym Rejestrze Umów JSFP jest istotne także w świetle rosnących cen, które powodują, że coraz mniej zamówień będzie miało wartość mniejszą od zaproponowanego progu. W tym kontekście, a także biorąc pod uwagę fakt, że nie przewiduje się waloryzowania wskazanego progu kwotowego, w perspektywie czasu coraz więcej umów będzie objętych obowiązkiem ujawnienia.

Dodatkowo patrząc przez pryzmat zgłoszeń jednostek odnośnie potrzeb funkcjonalności systemu w kontekście rozważania przez te jednostki zastąpienia dotychczas prowadzonych rejestrów Centralnym Rejestrze Umów JSFP, wydaje się, że dostrzegają one pozytywne aspekty możliwości udostępniania w nim także informacji o umowach poniżej wskazanego progu kwotowego. Dlatego liczymy, że jednostki, które dotychczas upubliczniały swoje rejestry umów, a z czasem także i inne jednostki, stopniowo będą publikowały w Centralnym Rejestrze Umów JSFP informacje o wszystkich umowach spełniających definicje zamówień. Niemniej w pierwszym etapie funkcjonowania rejestru warto jest dać kierownikom jsfp swobodę decyzji w tym zakresie, aby mogli w efektywny sposób przygotować swoje jednostki do realizacji obowiązku, a następnie go realizować, przyczyniając się tym samym do zwiększania jawności informacji o celach wydatkowania środków publicznych.

Dokonując analizy funkcjonowania jednostek sektora finansów publicznych warto zastanowić się również czy w świetle szacowanej liczby takich jednostek oscylującej około 60 tys. zasadne jest wyciąganie wniosków z informacji pozyskanych od 400 jednostek. Wydaje się, że dla tak zróżnicowanej grupy podmiotów jakie tworzą sektor finansów publicznych, bardziej zasadne byłoby przeprowadzenie bardziej szczegółowych badań. Przez wzgląd na termin wejścia w życie obowiązku udostępniania informacji o umowach w Centralny Rejestr Umów JSFP podjęta została decyzja, aby w ramach obecnego procesu legislacyjnego dokonać urealnienia nałożonego na jednostki obowiązku, aby zapewnić jak najbardziej jednolite stosowanie tych przepisów, a w konsekwencji spójne dane o umowach zawierane przez te jednostki.

Odnosząc się do wątpliwości dotyczącej projektowanego art. 34a ust. 9 ustawy o finansach publicznych warto podkreślić, że szczegółowy zakres danych, jakie będą gromadzone w systemie, w tym w zakresie danych osobowych zostanie doprecyzowany w rozporządzeniu Ministra Finansów wydanym na podstawie delegacji ustawowej wprowadzanej w art. 34bb ustawy o finansach publicznych. Uregulowania te będą uwzględniały zasadę ograniczania celu i minimalizacji danych, wynikającą z art. 5 ust. 1 lit a-c rozporządzenia parlamentu Europejskiego i Rady 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jurand Drop
podsekretarz stanu